

Kallelse

Onsdag 2021-12-01

Klockan 09:00-13 (inkl. lunch)

Plats: Häljegård/via länk

Kallade:Bygderådet Umeå: Alf Söderlund, Birgitta Jonsson, Jannice Persson, ~~Gun-Britt Sandström~~Västerbottens idrottsförbund: ~~Nielas Bromark~~, Mikael Eriksson via länkEnskild förening på Umeå landsbygd: Maria Bergstén Stöckebygdens Utveckling, ~~Joar Sandström Holmöns utvecklingsforum~~Företagarna Umeå: ~~Anna Åberg~~, Torbjörn Wennebro

LRF Umeå: Roger Sandström, Inger Edlund

Enskilt företag på Umeå landsbygd: ~~Jorik Otterbjörk Holmöns Lanthandel~~, Kristina Johansson
Häljegård

Umeå universitet: Charlotta Hedberg via länk

SLU: Gun Lidestav

Umeå kommun: Mikael Berglund, Mattias Larsson via länk, Bore Sköld, Elmer Eriksson

Jennie Bergvall Kalén handläggare LBR, Elin Lindqvist sekreterare LBR

Inbjudna gäster via länk:

Peter Juneblad, ~~Fredrik Lönneberg~~, Näringsliv

Johan Sandberg, Anton Hägglund, Mark och exploatering

<i>Förutsättningar</i>	<i>Ex. infrastruktur, kommunikationer, byggande och service</i>
<i>Hållbar utveckling</i>	<i>Ex. attraktivitet, kultur, föreningsliv, jämställdhet, mångfald, ungdom</i>
<i>Lokalt näringsliv</i>	<i>Ex. företagande, besöksnäring, skogs- och lantbruk</i>

Ärende	Omfattning
Agenda:	<ul style="list-style-type: none"> - Välkommen samt val av justerare - Covid-19 - Förändring ledamöter privat sektor, samt i beredningsgruppen - Information om Umeå kommuns skogs- och jordbruksmarker - Fika - <u>Information från landsbygdsutvecklaren:</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Landsbygdsrapport återkoppling ○ Arbetsgruppen för mer Lokalproducerat i kommunens verksamheter ○ Leader ○ Uppföljning enkät LBR ○ Verksamhetsplanering - Kollektivtrafikprogrammet antaget - FÖP Sävar-planen har antagits - Skellefteås byråds slutseminarium - Umeå 400 år - Bostadsförsörjningsprogrammet - Rally-VM - VA-frågan - Rekrytering av stadsarkitekt - Byggande i byarna - <u>Förslag mötestider 2022:</u> <ul style="list-style-type: none"> 16/2 (beredningsgruppsmöte 26/1) 4/5 (beredningsgruppsmöte 13/5) 15/6 Ev. studieresa, heldag 14/9 (beredningsgruppsmöte 24/8) 22/9 Landsbyggsdag? 30/11 (beredningsgruppsmöte 9/11) - Övrigt
Välkommen samt val av justerare	Föregående mötesanteckningar läggs till handlingarna och Maria Bergstén väljs till justerare för dagens möte.
Covid-19	Inga nyheter, var även fortsättningsvis rädda om varandra.

<p>Förändring ledamöter privat sektor, samt i beredningsgruppen</p>	<p>Jorik har slutat som ordinarie ledamot i LBR och rådet funderar om en ny ska tillträda till beredningsgruppen samt vem som ska ta över platsen i rådet som representant för "Enskilt företag" på Umeå landsbygd. Beslut tas på nästa möte.</p>
<p>Information om Umeå kommuns skogs- och jordbruksmarker</p> <p>Johan Sandberg, Anton Hägglund, Mark och exploatering</p> <p>Bifoga PP</p>	<p>Mark och exploatering (MEX) ansvarar för kommunens mark, ca 12 500 ha varav ca 6450 produktiv skogsmark.</p> <p>Skogsmarker:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Virkesförråd 1milj skogskubikmeter (lika mycket som Sävar sågs behov under ett år). - Kommunens skogar växer, varje år, lika mycket som mängden trä behövdes till byggandet av Kulturhuset Sara. - Avverkning: 45 ha för NBB/Tomtebogård mfl, övrig avverkning ca 4300 skogskubikmeter samt diverse skogsavverkning. - Ingen plantering under 2020 och hade inte heller planterats in. - Mex uppgift är att förverkliga målen i Översiktsplanen, kommunen äger mark för att kunna exploatera och öka befolkningen i kommunen. Hur kommunen ska utvecklas. - Ca 200 är skogsfastigheter- ca 850 arrenden nyttjande rätter. 130 000 ägare=kommunens medborgare - Schackrutehuggning vid Nydala-testas inom kort och ska se hur allmänheter reagerar på detta. - Entreprenör Skogssällskapet upphandlad för skötsel av skogen. - 1000 ha detaljplanelagt naturmark (skog) sköts för rekreation och naturvårdssyften - Synen ändrad på skogsbruk sedan 70-talet vilket medför att man städar bort mindre och av naturvårdsskäl låter ex vindfällan ligga kvar. - 50% tall, 35% gran och resten löv i UK <p>Jordbruksmarker:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ca 600ha åkermark varav 185 ha brukas av Forslunda. - Andra stora arrendatorer är ex SLU. - Översyn av kommunens marker pågår för att se vilka som brukar våra marker. Har noterat att arrendeavtal bytt ägare utan att kommunen vet om det (mark utan

avtal brukas). I samma översyn ska nya avtal tas fram med nya avgifter som stämmer bättre överens med marknaden. Hänsyn till arrendatorns åtaganden tas vid storlek på avgift.

- Endast 1åriga arrenden med förlängning som fortlöper. Detta för att kommunen som markägare inte vill låsa upp marken. Skriver man längre avtal hamnar man i arrendelagstiftning kring besittningsskydd osv. Om marken någon gång behöver användas så kan det bli problem för kommunen att nyttja marken.
- Följer de Kommunfullmäktiga beslutade miljömålen
- I Umeå kommuns miljömål står att jordbruksmarken och åkerarealen inte ska minska mindre än hur arealerna såg ut 2019.

Medskick från rådet:

- Kommunikation gällande åtgärdsplaner, ex. schackrutehuggning. Sker idag endast via skyltar men kan vara bra att kommunicera via umea.se också för att nå ut till fler. Tipsar om Sala kommuns webbsida.
- kom ihåg lantbruket, främja jord och skogsbruk och använd de delar som är utmärkta för jordbruk.

Fråga till LBR, hur ska kommunen prioritera? Odling? Hästbruk?

- Se till att arrendera till dem som skapar närproducerade produkter.
- Lantbrukare önskar långsiktiga alternativ, ej årsvisa arrenden. Svårt att motivera underhåll, investeringar, markförbättringsåtgärder mm.
- Vid årsvisa arrenden viktigt att skriva in ersättning i avtalen för kostnader som förbättrar åkrarna under arrendetiden. Så motivationen finns att förbättra marken.
- Samarbete med kommunen för stadsnära beten: betande får visar på livsmedelsproduktion och att kommunen håller landskapet öppet.
- Vilka styrdokument finns på kommunen, prioritetsordning på hur det ska väljas mellan köttproduktion, matproduktion mm?
- Viktigt att inte låta markerna växa igen om det planerade på marken inte sker.
- Finns det byaföreningar som kan ta på sig skötsel för att få fint och skapa trivsel? I stället för att ex. sälja

	<p>kakor för att tjäna en slant, kan de få betalt från kommunen för att hålla fint.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Går det att omvandla små åkerplättar till kolonilotter som föreningar sköter? Intresset ökar för stadsnära odling.
<p>Information från landsbygdsutvecklaren:</p>	<p>Landsbygdsrapport</p> <p>Arbete med en statistikrapport om Umeå landsbygd skett under hösten. Jennie arbetat tillsammans med en kollega på statistik. Rapporten är indelad i de fem målområden som kommunen har för landsbygdsutveckling (boendemiljöer, lokalt näringsliv, service, kommunikationer och lokal utveckling). Rapporten kommer vara klar i januari någon gång. Förhoppningsvis kan ledamöterna i LBR få varsitt ex nästa möte, så kan Jennie presentera rapporten i stora drag. Tydliggörandet av hur landsbygd definieras görs då.</p> <p>Intressanta saker man sett i arbetet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tittat på hur flyttningarna i kommunen sett ut, från tätort till landsbygd och vice versa. Under år 2020 har väldigt många fler än vanligt flyttat från tätort till landsbygd än hur det sett ut tidigare. Visar att det går att tala om en coroneffekt och uppsving för landsbygd även i vår kommun. <p>Arbetsgruppen för mer lokalproducerat i kommunens verksamheter</p> <p>Första möte genomfördes i maj med producenter i Umeåregionens kommuner där kommunens miljömål om lokalproducerat och ekologiska livsmedel presenterades. Tanken är att Umeå kommun ska bilda ett företagsnätverk inom areella näringarna, så som man gjort med de flesta andra stora branscher.</p> <p>Näringslivsavdelningen har fått ansvaret i frågan och Jennie har pratat med dem om hur LBR kan involveras. Miljömålen om lokalproducerat och ekologiskt i kommunens verksamheter ska diskuteras i kommunens näringslivs- och arbetsutskott inom kort.</p> <p>Ett arbete pågår också om en åtgärdsplan kopplat till miljömålen, som ska visa vad som behöver göras för att nå målen. Arbetsgruppen som jobbar med detta har lyft att LBR är en viktig resurs i detta, vi kommer att bli underrättade och involverade.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Hur kan vi hitta modeller så att fler små livsmedelsproducenter kan sälja till kommunen? - Bankerna en utmaning vid uppstart, med kommunen i ryggen bättre möjlighet till nyproduktion. - Maja Beskow-skolan ett bra exempel: jobbar mot att bli Sveriges bästa skolkök. De handlar sista förburkningsdagsvaror, jobbar mot matsvinn och belönar ungdomarna när uppsatta mål har nåtts. Läs mer om detta på Instagram eller se Rekordlågt matsvinn på ny Umeåskola SVT Nyheter <p>Mattias och Mikael tar med sig frågan om lokalproducerad mat till nämnderna - mindre producenter ges möjlighet till långsiktiga avtal med pris och volym för grundproduktion. Bygga upp marknaden.</p> <p>Leader Leaderstrategin är färdig och inskickad till Jordbruksverket (finns att läsa här: www.ideriket2030.se). Lång ansökningsprocess: får svar i maj/juni 2022 om strategin och ansökan godkänns och prioriteras, samt hur mycket pengar det tänkta leaderområdet tilldelas.</p> <p>Om allt går som det ska kan leaderområdet starta sin verksamhet tidigast januari 2023. Det är först då föreningar, företagare och organisationer kommer kunna söka pengar från leaderområdet för lokala utvecklingsprojekt.</p> <p>Om strategin och ansökan godkänns kommer vi under 2022 b.la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bilda en leaderförening och styrelse som jobbar med leaderområdet - anställa personal till verksamhetskontoret - kommunicera om LEDAER till alla aktörer: särskilda insatser att nå ut potentiella idébärare och förankra vad leader är för något och vilka möjligheter det innebär för oss <p>Till våren ska vi prata mer om hur LBR kan vara delaktiga i leader och vilken roll vi ska ha.</p> <p>Rådet tackar Jennie för bra jobb med ansökan!</p>
<p>Uppföljning digital enkät LBR</p>	<p>Enkätfrågorna var kopplade till rådets funktion, roll och prioriteringar till nästa års verksamhetsplan.</p> <p>Sammanfattning av inkomna svar (hälften har svarat):</p>

- Rådet måste bli mer synligt inom kommunens verksamheter för att komma in i rätt skeden och inte för sent. LBR potential måste nyttjas på bra sätt.
- Vi behöver göra en gemensam prio vilka frågor ska vi fokusera på
- Det finns förbättringar att göra kring arbetsformerna
- Rådet är allmänbildande, engagerande, jobbar med bra frågor, bra samtalsklimat och viktigt att politiska företrädare är med.

Förbättringsförslag:

- kortare föredragningar och mer tid till diskussion.
- Kommunera mer om LBR i kommunen, öka rådet synlighet
- Låta våra egna ledamöter föredraga
- Använda samtalsrundor för att reflektera på det som sagts så alla kommer till tals
- Inte utgå från att vi tycker likadant
- Prioritera frågor, även för bättre uppföljning

Arbetsformer:

- Samtalsklimat upplevs bra
- Finns förbättringspotential gällande tidsplanering på våra möten

Mötesformer för LBR:

Blandning av fysiska och digitala möten fick flest röster. Viktigt att vi även träffas fysiskt och lära känna varandra bättre då vi ska jobba tillsammans och nätverka.

Rådsledamöter har ett ansvar i att föra frågor in och ut i sin organisation för bättre samverkan.

Prioriteringar:

- Det är viktigt att vi även tar oss an dagsaktuella frågor, vi måste ha en flexibilitet om det kommer in en viktig fråga.
- Sådant som lyftes i enkäten som extra viktigt inför 2022 var ex. byggande på landsbygd, service, lokalproducerat

Förslag fortsatt arbete:

- Workshop i januari innan första LBR mötet, där vi försöker landa i vilka frågor vi ska fokusera på under 2022. Även diskutera förbättringar kring arbetet och

	<p>hur kan vi jobba för att öka synlighet inom organisationen. Vi tar utgångspunkt i enkäten men viktigt att vi diskuterar detta brett och öppet eftersom inte alla svarat på enkäten. Det vi landar i blir inspel till en verksamhetsplan för 2022.</p> <p>Diskussion: Viktigt att få ut att kommunfullmäktiges beslut om landsbygden gäller alla förvaltningar och nämnder. Kan vi jobba mer för detta internt underlättar det problematiken kring rådets synlighet och att komma in i rätt skeden.</p> <p>Rådet beslutar att genomföra en workshop enligt förslaget. Beredningsgruppen tittar på punkter och förslagen. Mål att alla känner att de kan säga vad de vill.</p> <p>Jennie och Elin bokar!</p>
<p>Kollektivtrafikprogrammet och Fördjupad översiktsplan för Sävar-planen har antagits</p>	<p>Är nu antagna och finns på umea.se att läsa.</p> <p>Trafikverket har meddelat att de ska bekosta en del av stationen i Sävar: ses nu som ett allmänt viktigt stationsläge som inte endast gynnar kommunens intressen.</p>
<p>Skellefteås byråds slutseminarium-</p> <p>Jennie, Alf, Roger, Birgitta, Maria och Mikael</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mycket info om byggandet och hur engagemang kring det ser ut. Skellefteå kommun är på och hjälper till då någon vill bygga, väldigt positivt. - En brittisk man som flyttat till Skellefteå från London berättade utifrån sitt perspektiv hur han såg på platsen och vilka många möjligheter som fanns här. En livskvalitet som är ganska unik, något vi borde spinna vidare på. - Saknade samtal om intressekonflikter mellan byggande och aktiva bönder, går ej att bedriva jordbruk i bostadsområden. - Finansiärer: bankers inställning till olika satsningar
<p>Umeå 400 år</p>	<p>Dan kom till beredningsgruppsmötet och samtalande om hur vi kan involvera byarna i Umeå 400 års-jubileet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behövs extra insatser för att nå ut till byarna om vilka möjligheter jubileet innebär. Dan och Jennie kommer prata ihop sig mer om hur kommunikations/- och marknadsföringsinsatser kan se ut. - finns stöd att söka via Föreningsbyrån - Umeå 400 år innebär bra marknadsföringskanaler för att lyfta olika aktiviteter och projekt i byarna. Finns

	<p>möjlighet i att koppla på 400 års-jubileet i mycket som redan görs eller planeras, ex. nyttja detta för att lyfta och uppmärksamma byar och landsbygden i helhet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Möjlighet att berätta om "mitt umeå" utifrån olika perspektiv, ex. från byarna och lokala historier - lyfta lantbrukets roll för Umeås framväxt <p>Något för LBR att tänka på: utifrån de fokusområden vi landar i inför 2022, kan vi ordna någon/några aktiviteter?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Öppna upp intresset: bo, leva, besöka landsbygden med gratis bussar/guidade turer - Eldsjälar som berättar vad deras byar står, att man är välkommen att flytta dit och vad det finns för möjligheter. - Utflykter med aktiviteter inklusive mat. - visa på möjligheter för företag och entreprenörer att jobba/starta verksamhet/lantbruk i byarna - prata med lantbruksgymnasiet - använda glaskuben för att lyfta och uppmärksamma byar och landsbygden, men även möjlighet att få ta reda på saker som vi vill veta. Hur skulle umeborna vilja bo för att flytta till landsbygden? Undersökning /frågelåda mm.
<p>Bostadsförsörjningsprogrammet</p>	<p>Utgått</p>
<p>Rally-VM Peter Juneblad</p>	<p>Umeå kommun är värdkommun, vi ska hjälpa till i arrangemanget, men är inte arrangör. Svenska rallyt- ett bolag ägt av förbundet är arrangör.</p> <p>De försöker hitta sätt att dra så mycket nytta för Näringslivet, föreningsliv och det som händer i kring. Allt från hotell till att sälja saker på olika platser.</p> <p>Planeringen är sen på grund av att beslutet kom så sent.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokus på att lösa markägarfrågor. 80 markägarfrågor ute så att vi får köra, inkl. samebyar och skogsbolag mm. Dragit ut på tiden. - SISU hjälper föreningar med volontärs- och arrangemangutbildningar. Inte bara idrott utan även andra föreningar, funktionärer på säkerhetssidan och även publika sidan. Ideella föreningar blandas med idrott. Beräknar behov av ca 200 funktionärer per sträcka, totalt 9 sträckor.

	<ul style="list-style-type: none"> - Bansträckningarna inte klara än vilket gör det svårt att planera för försäljning och annat. - Förhandlingar ska skötas rätt och snyggt. Säkerställa att markägare får återställd mark i efterhand. - Hoppas på att inom kort kunna skicka in en ansökan för att jobba med involvering längs sträckorna inte minst i kranskommunerna. - Första året handlar om att genomföra arrangemanget, kommande år finns mer utrymme att utveckla. - Finns inga siffror på antal uthyrning privat boende utan fokus ligger på anvisade publikplatser, arrangera skoterklubbar så att skotrar är på bra avstånd. Då sträckningarna är klara kan allt annat planeras. - Bra att ta hjälp av skoterklubbar, trampa upp spår mm. - Sisu tagit ansvar för att hjälpa föreningarna. Kommer att vara en bra inkomstkälla, blir mycket pengar för föreningar. - Fråga: Har man funderat på möjligheten att ändra datum till sportlovet så att skolor och gymnastiksalarna är lediga för detta? Peter hälsar att idén är bra och ska fundera på det till nästkommande år. Orsak att det inte är sportlovsveckan denna gång är att OS är samma vecka. - Spännande utveckling att se rallyhybrider första gången år 2022. Inte glömma klimatfrågan. - Läs mer på Umea.se/rally
VA-frågan	<p>Ny kommunal VA-strategi ute på remiss (ta del av den här Utvecklingsstrategi för vatten och avlopp - Umeå kommun (umea.se)).</p> <p>Vill rådet engagera/yttra sig så hör av er till Mikael så kan antingen arbetsgrupp skapas eller så ordnar vi gemensamt yttrande.</p>
Rekrytering av stadsarkitekt	Inte klart, återkommer
Byggnad i byarna	Pausats
<u>Förslag mötestider 2022:</u>	<p>Rådsmöte: 16/2 (beredningsgruppsmöte: 26/1) 4/5 (beredningsgruppsmöte 13/5) 15/6 Ev. studieresa, heldag 14/9 (beredningsgruppsmöte 24/8) 22/9 Landsbyggsdag?</p>

	30/11 (beredningsgruppsmöte 9/11)
Övrigt	<ul style="list-style-type: none"> • Jennie skickar ut förslaget till VA-strategi • Nu när Joriks plats i rådet ska fyllas, ska vi se över möjligheten att få in ungdomar i rådet? • Gun: Uppdrag landsbygd, ett projekt riktat mot landsbygdsforskning. Ett av uppdragen är att utveckla forskarskolan med arbetsnamn: Kommunala utmaningar och innovativa lösningar. Tanken är att fånga upp kommunernas utmaningar i relation till landsbygdsfrågorna. <p>Vill att vi i LBR ska hjälpa till att fånga upp vad doktoranderna ska jobba med. Vad skulle Umeå kommun och LBR vilja veta? Tas upp på beredningsmötet. Jennie och Gun tar även ett separat möte om detta.</p> <p>Kan LBR vara styr/referensgrupp för detta?</p> <p>Kan vi använda oss av workshopen i januari för att fundera på detta?</p>

Kallat av:

Elin Lindqvist, sekreterare landsbygdsutvecklingsrådet genom Mikael Berglund ordförande och Jennie Bergvall Kalén Handläggare

Webbsida: www.umea.se/lbr